

ចម្លើយអំពីការការងារ

ព្រះមហាក្សត្រ

ទះទ្រូង ទះមុខខ្លួនឯង, វាយខ្លួនឯងដោយអ្វីមួយ

បុគ្គលមួយចំនួននៃនិកាយស៊ីនិកទិទៀន និងថ្កោលទោសបណ្តាអ្នកណាដែលចូលរួមក្នុងព្រះពិធីកាន់ព្រះមរណៈទុក្ខព្រះរាជអនុរក្សព្រះសាសនាអល់ឡោះហ្វ៊ូ^{عَلِيٌّ} គឺមហាបុរសអ៊ីម៉ាអាល់-ហ្វ៊ូសែនី^{صَلوات الله عليه والسلام} ព្រះឧត្តរាធិការរបស់ព្រះសាស្តាម្បូម៉ាម៉ាដូ^{صلى الله عليه وآله} ដែលត្រូវពួកហាន្តយុំសម្លាប់ដើម្បីប្លន់យកព្រះសាសនាមកមកការពារអំណាចនិងធ្វើជាសាសនារបស់ខ្លួន ។ រៀងរាល់ឆ្នាំក្នុងខែមូហាររ៉ម សាសនិកជនអ៊ីស្លាមធ្វើបុណ្យខួបកាន់ព្រះមរណៈទុក្ខ អ៊ីម៉ាអាល់-ហ្វ៊ូសែនី^{صَلوات الله عليه والسلام} ដោយទះទ្រូង វាយមុខខ្លួនឯង ឬវាយខ្លួនឯងដោយខ្សែតី ។

បុគ្គលទាំងនេះហ៊ានចោទថាជនណាធ្វើបែបនេះជននោះទៅជាជនក្បត់សាសនា (កាហ្វៀរ) ដោយលើកយកសម្តីរបស់សាស្ត្រាប្រាជ្ញបុណ្យបុណ្យមួយចំនួនដែលខ្វះការស្រាវជ្រាវ និងការយល់ដឹងនោះមកជាអំណះអំណាង ។

តទៅនេះសូមលើកឡើងនូវសេចក្តីវាយការណ៍និងទំនៀមខ្លះ (ហ្វាត្វា) ដែលទាក់ទិននឹងទង្វើទាំងនេះ ។

ហេតុអ្វីស្ត្រីអាស្រ័យយំយែកច្រើននាខែមូហាររ៉ម ?

មុស្លីមខ្លះថាយំយែក ជាពិសេសយំយែកហួសហេតុ ជាកំហុសមួយ ជាការមិនសមហេតុសមផល និងមិនមែនអ៊ីស្លាមទេ ។

តែការពិតការយំយែកជាមួយចំណែកនិងជាបែកមួយនៃធម្មជាតិមនុស្ស និងជាបែកមួយនៃអ៊ីស្លាមដែលមិនអាចចែកដាច់បាន ។ ព្រះសាស្តា^{صلى الله عليه وآله} ធ្លាប់បានគាំទ្រការយំយែកព្រោះព្រះអង្គ^{صلى الله عليه وآله} ធ្លាប់មានព្រះវចនៈនៅក្នុងព្រះរាជតម្រាស់ដ៏ល្បីមួយថា៖ "អស់លោកគប្បីយំច្រើនសើចតិច បើអស់លោកដឹងថាអ្វីដែលកំពុងតែខិតចូលមកនោះ ។"

ព្រះគម្ពីរគួរអានចែងច្រើនកន្លែងដល់សារសំខាន់ និងសុពលភាពនៃការ បង្ហូរទឹកភ្នែក គឺ៖

وَإِذَا سَمِعُوا مَا أُنزِلَ إِلَى الرَّسُولِ تَرَى أَعْيُنَهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ مِمَّا عَرَفُوا مِنَ الْحَقِّ يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا فَاكْفُرْنَا^{١٣٧} مَعَ الشَّاهِدِينَ

កាលណាពួកគេបានឮអ្វីដែលគេបានលើកឲ្យព្រះសាស្តា[របស់អល់ឡោះហ្វ៊ូ]ដឹង កាលនោះអ្នកឃើញ ភ្នែកពួកគេពោរពេញដោយទឹកភ្នែកព្រោះតែពួកគេស្គាល់ការពិត ។ ពួកគេថ្លែងថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំជឿហើយ ។ សូមព្រះមេត្តារាប់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបញ្ចូលក្នុងចំណោមអ្នកជាសាក្សី [ដែលចុះចូលចំពោះព្រះអង្គ]ផង ។ (៥:៨៣)

ស្វីរ៉ោះត្តិ យូស៊ីហ្វ ចែងដល់យ៉ាក្តីក្នុងថា៖

وَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَا أَسْفَىٰ عَلَىٰ يَٰ يُوسُفَ وَأَبْيَضَّتْ عَيْنَاهُ مِنَ الْحُزْنِ فَهُوَ كَظِيمٌ^{١٤٤}

គេ (យ៉ាក្កុតូប) បានបែរចេញពីពួកគេហើយពោលថា៖ "ឱអនិច្ចា យូស៊ីហ្វអីយ!" ភ្នែកទាំងពីររបស់គេទៅជាសស្លាំង[ព្រោះតែយំយែក]ដោយសារកើតទុក្ខ ។ គេបានអត់ធ្មត់សង្កត់ចិត្ត ។ (១២:៨៤)

អ៊ីម៉ាស្ត្រីអ៊ាស្ត្រី គឺអ៊ីម៉ាស្ត្រីនុល-អ៊ាប៊ីខ្លីន صلوات الله عليه والسلا មានវចនៈដល់អាយ៉ាស្ត្រីនេះជាពិសេស គឺស្វីរ៉ោះត្នី ទី ១២ កាលសាវកបានសួរព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلا ថាហេតុអ្វីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلا យំច្រើនអំពីព្រះបិតានិងបងប្អូនព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلا ដែលបានស្លាប់នោះ ។

ស្រ្តីខ្ញុំ ស្វីឡែម៉ាន អ៊ីបនូ អ៊ីបរ៉ូហ្គីម អាល់-ហ្វាណាហ្វី អាល់-កូន់ខ្លូស្ត្រី (سليمان بن ابراهيم القندوزي الحنفي) មានប្រសាសន៍នៅក្នុងសៀវភៅលោក យ៉ាណាប៊ីអ៊ី អាល់-មូរ៉ាដ្វីដ្វាស្ត្រី (ينابيع المودة) ថា៖ "មហាទុក្ខសោករបស់អ៊ីម៉ាស្ត្រីអាល់-ហ្វាស្ត្រីន صلوات الله عليه والسلا មិនត្រឹមតែជាមហាទុក្ខសោកចំពោះតែមនុស្សទេ តែជាមហាទុក្ខសោកចំពោះយ្យិន ទេវតា សត្វពាហនៈ សត្វស្លាប មេឃ និងដើមឈើដែរ ទាំងនេះយំយែកសោកស្តាយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلا ។ គេបានឲ្យដឹងថាមេឃបានយំសែសិបថ្ងៃបន្ទាប់ពីអ៊ីម៉ាស្ត្រីអាល់-ហ្វាស្ត្រីន صلوات الله عليه والسلا បានបូជាព្រះជន្ម ។" (ដកស្រង់ពីសៀវភៅរបស់លោកសាស្ត្រាចារ្យ លីយ៉ាកេត ដេវជី គឺ៖ The Shia-Sunni Debate: Answering the 50 Most Common Questions, Question 42, by Dr. Liaket Dewji)

ហេតុអ្វីស្ត្រីអ៊ាស្ត្រីធ្វើ "ម៉ាក្កុតាំ (مَأْتَم)" ខែមូហាររ៉ម ?

"ម៉ាក្កុតាំ" គឺការទះបូរាយទ្រូងឬក្បាលខ្លួនឯងដើម្បីការសម្តែងមហាទុក្ខ សោកនិងការឈឺចាប់ ។

គេរិះគន់ស្ត្រីអ៊ាស្ត្រីថាទង្វើបែបនេះមិនមែនទង្វើអ៊ីស្លាមទេ ជាទង្វើជ្រុលនិយម វាជាសញ្ញានៃសម័យ "យ៉ាហ្វីលីយ៉ាស្ត្រី (جاهلية)" មុនអ៊ីស្លាម (គឺសម័យអរិជ្វា) ដែលត្រូវព្រះសាស្ត្រា صلوات الله عليه وآله ហាម ។ តែការពិត ម៉ាក្កុតាំ មានដើមកំណើតអ៊ីស្លាមនិងមានហេតុផល ។

-ក៏ត្តតាងនៅក្នុងព្រះគម្ពីរគូរអាន

យោងតាមព្រះគម្ពីរគូរអានទៀត យើងឃើញមានចែងនៅក្នុង ស្វីរ៉ោះត្នី ៥១ អាយ៉ាស្ត្រី ២៩ អំពីព្រះនាងសាវ៉ោះត្នី ព្រះមហេសីរបស់ព្រះសាស្ត្រាអ៊ីបរ៉ូហ្គីម عليه السلام ដែលគេបាននាំដំណឹងមកប្រាប់ថាព្រះនាងមានបុត្រ គឺ៖

فَأَقْبَلَتْ أَمْرًا تُهُرِي فِي صَرَّةٍ فَصَكَّتْ وَجْهَهَا وَقَالَتْ عَجُوزٌ عَقِيمٌ ﴿١٩﴾

ភរិយារបស់គេក៏បានដើរចូលមកដោយបារម្ភខ្លាំង ។ នាងបានវាយមុខខ្លួនឯង ។ នាងបាននិយាយថា៖ "[ខ្ញុំជា]ស្រីជរាដែលមិនអាចមានកូនបាន !" (៥១:២៩)

-ក៏ស្តតាងដកស្រង់មកពីក្នុងសៀវភៅនិកាយ អាស្ត្រីនុល-ស៊ីនណាស្ត្រី

មានភស្តុតាងច្រើននៅក្នុងសៀវភៅនិកាយអាស្តូល-ស៊ុនណាស្ត ដែលនិយាយអំពីទង្វើម៉ាក្កុតាំ ក្នុងសម័យព្រះសាស្ត្រា صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم និងក្រោយសម័យព្រះសាស្ត្រា صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ។

ឧទាហរណ៍ លោកអ្នកប្រាជ្ញនិកាយអាស្តូល-ស៊ុនណាស្តមានប្រសាសន៍ថាលោក អ៊ូរ៉ែស៍ អាល់- ក្វារនី (أویس بن انیس القرنی) សារកម្មកំរស់ព្រះសាស្ត្រា صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានវាយបំបាក់ធ្មេញខ្លួនឯង កាលដែល កើតមានសង្គ្រាមអ៊ូហ្គ្វិដូព្រោះលោកបាននៅឯប្រទេសយេមេន ខណៈដែលព្រះសាស្ត្រា صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم កំពុង ប្រយុទ្ធ ហើយរងរបួសបាក់ធ្មេញក្នុងសមរម្យនេះ ។ ព្រះសាស្ត្រា صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ពុំបានរិះគន់ឬថ្កោលទោស លោកអ៊ូរ៉ែស៍ទេដែលបានធ្វើបែប នេះនោះ ។

បន្ទាប់ពីនោះ នៅមានព្រឹត្តិការណ៍ក្រោយសមរម្យអ៊ូហ្គ្វិដូ ។ នៅក្នុងព្រឹត្តិការណ៍នេះ ព្រះសាស្ត្រា صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានរៀបចំឡើងនូវរយៈពេលកាន់មរណៈទុក្ខហ្គាំស្តាស្ត ឪពុកមាព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ដែលបានទទួល មរណៈភាពក្នុងចម្បាំងនេះ ព្រះអង្គ صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានឲ្យធ្វើម៉ាក្កុតាំដែរ ។ លោក ស្គីបលី នុម្ព័រ៉ានី (شبلی النعمانی) មានប្រសាសន៍ថា៖ "ព្រះសាស្ត្រា صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم បានបញ្ជាឲ្យអ្នកស្រុកម៉ាឌីណាស្តទៅឯផ្ទះហ្គាំស្តាស្តដើម្បី យំយែកសោកស្តាយលោក ។"

ឧទាហរណ៍មួយទៀតគឺ អ៊ែស្តាស្ត ប៊ិនទី អាហ្វិ បាការ ។ លោកអ្នកប្រាជ្ញ (علامة) និកាយស៊ីន្នី (គឺ និកាយអាស្តូល-ស៊ុនណាស្ត) សម័យមុន អ៊ីបនូ កាស្ទៀរ (ابن كثير) បានតំណាលតមកពីអ៊ែស្តាស្ត ថាកាលព្រះសាស្ត្រា صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ចូលព្រះទិវង្គតព្រះនាងបានថា៖ "ខ្ញុំបានស្ទុះដើមឡើងទះទ្រូងនិងវាយមុខ ខ្លួនឯងជាមួយនារីឯទៀត ។"

លោកអ្នកប្រាជ្ញនិកាយស៊ីន្នី មុតតាគី អាល់-ហ្គីនឌី (المتقي الهندي) មានប្រសាសន៍ថា៖ "ពេលអ៊ូម៉ារ បានទទួលដំណឹងថាលោក នុម្ព័រ៉ាន ប៊ិន មុក្វិន (النعمان بن مقرن) ទទួលមរណៈភាពអ៊ូម៉ារបានទះ ក្បាលខ្លួនឯងហើយស្រែកថា៖ "នុម្ព័រ៉ានស្លាប់ គួរឲ្យអាណោចអាជ័យណាស់!"

អ៊ូម៉ារអាចធ្វើម៉ាក្កុតាំឲ្យនុម្ព័រ៉ានបាន ព្រោះនុម្ព័រ៉ានជាមេបញ្ជាការទ័ពម្នាក់រស់លោកដែលបាន ស្លាប់នៅក្នុងសមរម្យ តែពេលស្ទីអ្តាស្តធ្វើបែបនេះដែរឲ្យអ៊ូម៉ារហ្វីសៃស៍ صلوات اللہ علیہ والسلام ដែលជាចៅសំណាញ់ចិត្ត របស់ព្រះសាស្ត្រា صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم គេរិះគន់ដោយចងចិត្តមហើយថាធ្វើខុសពីលំនាំដើម (ឬប៊ីដូអ្តាស្ត (بدعة) គឺកែ ប្រែថ្មី) ។ តើនេះមានន័យថាអ្វី? (ដកស្រង់ពីសៀវភៅរបស់លោកសាស្ត្រាចារ្យ លីយ៉ាកេត ដេវជី គឺ៖ The Shia-Sunni Debate: Answering the 50 Most Common Questions, Question 43, by Dr. Liaket Dewji)

អ្វីទៅ ប៊ីដូអ្តាស្ត (بدعة) គឺការកែប្រែថ្មី?

ជាទូទៅ ប៊ីដូអ្តាស្ត (ឬការកែប្រែថ្មី) មានន័យថាអ្វីដែលត្រូវបង្កើតថ្មីក្រោយពីព្រះសាសនាមាន

លក្ខណៈគ្រប់បរិបូរណ៍ខ្លះហើយ ឬការប្រឌិតជំនឿ និងពិធីនានាថ្មីឡើងក្រោយពីព្រះសាសនៈទុត
របស់អល់ឡោះហ្ន៎បានចូលព្រះទិវង្គត ។^៨ ដូចគ្នាដែរ សៀវភៅ មាត់ម៉ាក្ក អាស់-បាស្តរ៉យ៉ន
(مَجْمَعُ الْبَحْرَيْنِ) បានកំណត់អត្ថន័យរបស់ប៊ីដូអុស្តថា៖ "អ្វីមួយដែលមិនមាននៅក្នុងសម័យកាលព្រះ
សាស្តា ﷺ ទេ អ្វីនោះជាការកែប្រែថ្មី (គឺប៊ីដូអុដ) ។"

ដោយយកតាមអត្ថន័យនេះ មិនត្រឹមតែអុស្តាដារី (عزاداري ការកាន់មរណៈទុក្ខ) តែមួយមុខទេ
តែវិទ្យាសាស្ត្រនិងសិល្បៈទាំងអស់ផងដែលជាវិធីអភិរក្សសាសនាអ៊ីស្លាមឲ្យបានគង់វង្សនោះ ក៏
ហាក់ដូចពាក់ស្លាក "بدعة" (គឺការកែប្រែថ្មី) ផងដែរ ។ ការរៀបសម្រួលព្រះគម្ពីរគួរអានសម័យឥឡូវ
នេះជាប៊ីដូអុស្ត ។ សញ្ញាវណ្ណយុត្តិដែលមាននៅពីលើនិងពីក្រោមអត្ថបទព្រះគម្ពីរគួរអានជា
ប៊ីដូអុស្ត ។ ចំណងអត្ថបទព្រះគម្ពីរគួរអានជាក្បាច់អក្សរ *ណាស់ខ្ញ័* (نسخ) ជាប៊ីដូអុស្ត ។ ធ្វើសេចក្តី
អត្ថាធិប្បាយព្រះគម្ពីរគួរអានសៀវភៅជាប៊ីដូអុស្ត ។ ប្រជុំហ្វាខ្លីស្រ (ទំនៀមនិងសម្តីរបស់ព្រះ
សាស្តា ﷺ) តាមវិធីថ្មីជាប៊ីដូអុស្ត ។ វិទ្យាសាស្ត្រដើម្បីដឹងថាអ្នករាយការណ៍ហ្វាខ្លីស្រណាមួយមិន
និយាយកុហកទេនោះជាប៊ីដូអុស្ត ។ ការសិក្សាប្រភពព័ត៌មានដើមដើម្បីដឹងសេចក្តីរាយការណ៍ពិត
មិនក្លែងក្លាយអំពីហ្វាខ្លីស្រជាប៊ីដូអុស្ត ។ ការចងក្រងច្បាប់ផ្សេងៗរបស់សាសនាជាប៊ីដូអុស្ត ។
បង្ហាត់បង្រៀននិងសិក្សាសាសនាក្នុងសាលាជាប៊ីដូអុស្ត ។ យើងសូមបន្ថែមទៀត... ជ្រើសរើស
ខ្ញុំលិហ្វតាមមតិរួមជាប៊ីដូអុស្ត ។ បង្កើតគណកម្មាធិការប្រឹក្សា *ស្វរអ៊ី* (شوراء) ដើម្បីជ្រើសរើសខ្ញុំលិហ្វ
ជាប៊ីដូអុស្ត ។ ស្ត្រីឡាតុំ *តារវិហ្វ* (تراويح)^៩ ជាប៊ីដូអុស្ត ។ បង្កើតច្បាប់សាសនាដោយយោលតាម
ការរៀបរៀបជាប៊ីដូអុស្ត ។ បង្កើតសាធារណៈរតនាគារជាប៊ីដូអុស្ត ។ លើសពីនេះទៅទៀតដល់
ថ្នាក់ពាក់អាវ *ស្វារវ៉ានី* (شرواني)^{១០} ជាប៊ីដូអុស្តដែរ ។ ធ្វើការជួញដូរដោយប្រើក្រដាសប្រាក់ជា
ប៊ីដូអុស្ត ។ បើអស់លោកប្រើលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យនេះទៅលើសព្វគ្រប់ដែលមិនធ្លាប់មាននៅក្នុងសម័យ
ព្រះសាស្តា ﷺ ទេនោះ វាសុទ្ធតែជាប៊ីដូអុស្តទាំងអស់ ហើយអ្វីៗដែលជាប៊ីដូអុស្តត្រូវហាម
(ហ្វាហ្វ) ។

បើចោល *អុស្តាដារី* (គឺកាន់មរណៈទុក្ខឲ្យបុគ្គលជាទីគោរព) ព្រោះតែជាប៊ីដូអុស្តនោះ យើងត្រូវ
ចោលប្រក្រតិទិនអ៊ីស្លាមនិងសិក្ខាបទអប់រំអ៊ីស្លាមទាំងអស់ដែរ ។ លើសពីនេះទៅទៀត ត្រូវចៀស
វាងការសូត្រគួរអានបោះពុម្ពលើក្រដាសដែរ ។
សំខាន់បំផុត *ខ្ញុំលីហ្វាស្ត* (គឺការកាន់អំណាច) របស់ខ្ញុំលិហ្វមុនគេទាំងបីរូបនោះត្រូវទាត់ចេញពី
និកាយសុន្តី (បើអនុវត្តតាមអត្ថន័យរបស់ពាក្យប៊ីដូអុស្តនេះ) ។

وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ اجْتُثَّتْ مِنْ فَوْقِ الْأَرْضِ مَا لَهَا مِنْ قَرَارٍ ﴿٦١﴾

^៨ សូមមើលសៀវភៅ ក្លីមុស (القاموس) ។
^៩ ស្ត្រីឡាតុំដែលពួកអ្នកកាន់និកាយសុន្តីធ្វើក្នុងខែរ៉ម៉ាដួន ។
^{១០} អាវវែងដែលគេពាក់នៅឯប្រទេសឥណ្ឌូនិងប្រទេសប៉ាគីស្ថាន ។

...ប្រៀបបាននឹងដើមឈើអប្រិយរលើងបួសពីផ្ទៃដី វាមិនមាំទាំទេ (១៤:២៦) ។¹¹

មូលហេតុនៃគ្រោះមហន្តរាយទាំងអស់និងបួសកែវនៃបទអប្រិយទាំងនេះ គឺលោកអ្នកប្រាជ្ញ អាស្ត់លុល-ស៊ុនណាស្ត់ (គឺនិកាយសុន្និ) បានទម្លាប់អារម្មណ៍មនុស្សទូទៅឲ្យចាត់ទុកអ្វីៗដែលជា ការកែប្រែថ្មីនោះសុទ្ធតែជាអ្វីៗដែលវិមគ្គនិយម (គឺខុសមាគ៌ា) ហើយវិមគ្គនិយមបណ្តាលឲ្យចូល ភ្លើងនរក ទោះបីគិតថាគ្រប់ការកែប្រែថ្មីនិងវិធីសាស្ត្រជាអំពើដែលត្រូវហាមនោះជាគំនិតដែលខុស ឆ្គងក៏ដោយ ។ និកាយទាំងពីរជឿថាអ្វីៗទាំងអស់សុទ្ធតែត្រូវច្បាប់អនុញ្ញាត ដរាបណាគេមិនបាន ប្រកាសហាមប្រាមទេនោះ ។ អ្វីដែលត្រឹមត្រូវនិងសមរម្យ ពួកគេគប្បីរិះគិតថាការកែប្រែថ្មីនេះនៅ ក្រោមច្បាប់អនុញ្ញាតឬទេ មុននឹងបោះត្រាលើអុស្តាដ្យារី (គឺកាន់មរណៈទុក្ខបុគ្គលជាទីគោរព) ថា បីដូអុស្ត ហើយដឹកនាំមនុស្សទូទៅខុសមាគ៌ា ។ ប្រសិនបើអាចដាក់បញ្ចូលទង្វើនេះនៅក្នុង ចំណោមទង្វើទាំងឡាយដែលត្រូវហាមនោះ ដើម្បីណែនាំមនុស្សកុំឲ្យប្រព្រឹត្តវា វាជាផលប្រយោជន៍ ដ៏ធំបំផុតមួយដែលគេផ្តល់ឲ្យសាសនាអ៊ីស្លាម ។

فَإِنْ لَّمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ﴿٢٤﴾
បើពួកអ្នកធ្វើមិនបានទេ ពួកអ្នកនឹងមិនអាចធ្វើទៅបានជាដាច់ខាត ។ ដូច្នោះ ចូរពួកអ្នកខ្លាចភ្លើង នរកដែលមានមនុស្សទុច្ចរិត ឧក្រិដ្ឋនិងដុំថ្មជាឧសដុតវាគ្រៀមទុកសម្រាប់បណ្តាជនបដិសេធ សទ្ធា (២:២៤) ។¹²

ពួកគេគប្បីសម្លាប់ខ្លួនឯង ជាជាងធ្វើឲ្យខ្លួនឯងដើរខុសមាគ៌ាដោយមូលហេតុអត្តទត្តនិយម (គឺ ដោយគិតតែប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួន) និងបំផ្លិចបំផ្លាញច្បាប់របស់ព្រះសាស្តា ﷺ ។

លោកអ្នកប្រាជ្ញនិកាយសុន្និដ៏ល្បីល្បាញមួយរូប អ៊ីម៉ា អ៊ីបនូ ហ្គាយ៉ារ អាស្ត់-អុស្តក្លីឡានី (ابن حجر العسقلاني) មានប្រសាសន៍នៅក្នុងសៀវភៅ ហ្គាត់ហ្គី អាស្ត់-បារី ស្ទារហ្គី ស្ទីហ្គីហ្គី អាស្ត់-ប៊ីខ្លីរី (فتح الباري شرح صحيح البخاري) ថា៖ "ភាគច្រើនដឹងច្បាស់ស្រាប់ហើយថាគេអាចចែកបីដូអុស្តជា ប្រភេទនៃទង្វើទាំងអស់ ។ ចងក្រងឡើងនូវការបង្ហាត់បង្រៀនសាសនាក្នុងមន្ទីរសិក្សាជា ឧទាហរណ៍នៃបីដូអុស្តចាំបាច់មួយ ។ សរសេរសៀវភៅសិក្សានិងបង្កើតសាសនាសាសនាជា បីដូអុស្ត មុសតាហ្គាប (مستحب) គឺដែលគប្បីធ្វើព្រោះវាបានមកនូវផលបុណ្យល្អ ។ បីដូអុស្ត អនុញ្ញាតរាប់បញ្ចូលម្តងម្តងដែរ ។ ឯបីដូអុស្តគួរឲ្យស្អប់ខ្ពើមនោះគឺចំណាយទៅលើអាហារនិង សំលៀកបំពាក់ច្រើនហួសហេតុលើសពីកម្រិតនៃការចំណាយឥតប្រយោជន៍ ។ បីដូអុស្តដែលត្រូវ ហាម យោលតាមអស់សច្ចការី គឺការបះបោរនិងការប្រឆាំងច្បាប់ស្ទារីអុស្តបន្ទាប់ពីត្រូវបានហាម ប្រាមហើយ ។"

¹¹ ស៊ូរ៉េ: ត្នី អ៊ីបរីហ្គីម អាយ៉ាស្ត់ ២៦ ។
¹² ស៊ូរ៉េ: ត្នី អាស្ត់-បារី អាយ៉ាស្ត់ ២៤ ។

លោកអ្នកប្រាជ្ញស្តីអ្នកសុំបានអភិប្បាយរឿងនេះដែរ ។ លោក ស្វាហ្វីដូ អាល់-ស្វានី (الشهيد الثاني) មានប្រសាសន៍នៅក្នុងសៀវភៅ *ស្វាហ្វីដូ អាល់-លុមអ្នកសុំ* (شرح للمعة) ថា៖ "គេបានឲ្យដឹងថាការកែប្រែថ្មី (គឺថ្មីដូអ្នកសុំ) មិនត្រូវហាមទាំងអស់ទេ ។ ក៏ប៉ុន្តែមនុស្សខ្លះបានបែងចែកការកែប្រែថ្មី (គឺថ្មីដូអ្នកសុំ) ជាបួនប្រភេទនៃទង្វើ ។"

ក្រោយពីបានអធិប្បាយបំភ្លឺហើយ តើបុគ្គលមានប្រាជ្ញាគ្រប់គ្រាន់ណាមួយអាចនិយាយបានថា "ការកែប្រែថ្មីទាំងអស់សុទ្ធតែជាវិមគ្គកម្ម (គឺឃ្លាតចេញពីមាតិកាត្រូវ)" នោះរាប់បញ្ចូលផងដែរអ្វីៗដែលមានលក្ខណៈចាំបាច់ (វាឃ្លើប) មានលក្ខណៈមុសតាហ្វាប៊ុនឬស្វិណាត់និងមានលក្ខណៈអនុញ្ញាត (មូបាស្ត់ អាហ្សា) ? ដោយចងចាំចំណុចសំខាន់ៗទាំងនេះក្នុងអារម្មណ៍ លោក ស្វាហ្វីដូ អាល់-អេវ៉ាល់ (الشهيد الأول) មានប្រសាសន៍ថា៖ "បញ្ហាដែលបានកើតឡើងក្រោយសម័យព្រះសាសនៈទូត صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم របស់អល់ឡោះហ្វ្លែនោះមានច្រើនប្រភេទ ។ យើងយល់ឃើញថាថ្មីដូអ្នកសុំ (គឺការកែប្រែថ្មី) ពាក់ព័ន្ធតែនឹងអ្វីដែលនៅក្នុងប្រភេទអ្វីៗដែលត្រូវហាមទេ ។"

ដូច្នោះយើងដឹងច្បាស់ហើយថាបមាណី (ឬបទដ្ឋាន ឬស្តង់ដារ) នៃការអនុញ្ញាតនិងនៃការមិនអនុញ្ញាតនោះ មិនស្ថិតនៅលើការដឹងថាវាធ្លាប់មាននៅក្នុងសម័យព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ឬទេនោះទេ ។ តែយើងត្រូវពិនិត្យពិច័យ ថាទង្វើពិសេសនោះសមស្របតាមព្រះរាជន្ទ្ទៈរបស់អល់ឡោះហ្វ្លែនឬទេនោះវិញ ។ (ដកស្រង់ពីសៀវភៅរបស់សែយីដូ សាអ៊ីដូ អាកុតារ រីដ្វី គឺ៖ Understanding Karbala, Sayyid Sa'eed Akhtar Rizvi)

វាយខ្លួនឯង (ដោយច្រវាក់ ឬដោយរំពាត់) ក៏ជាពិធីគប្បី ប្រតិបត្តិ (គឺស្វិណាត់) ដែរ

អ្នកសុំលុល-ស៊ុនណាស្ត់ស្គាល់គោលការណ៍ខាងទំនៀមទម្លាប់អ៊ីស្លាមច្បាស់ណាស់ មិនមានសិទ្ធិបដិសេធបែបបទ (ឬពិធី) ណាមួយរបស់និកាយមុស្លីមណាមួយទេ លើកលែងតែការវាយខ្លួនឯងដោយច្រវាក់ឬរំពាត់... ។ សូមយកចិត្តទុកដាក់យ៉ាងខ្លាំងអំពីហ្វាត្វាខាងក្រោមនេះ ដែលលោកអ៊ីបនូ ម៉ាស្តីដូ សាវកដ៏ល្បីល្បាញម្នាក់របស់ព្រះសាសនៈទូត صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم អល់ឡោះហ្វ្លែន បានលើកឡើងដោយមានប្រសាសន៍ថាព្រះបរមសាស្តា صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្វីដែលមុស្លីម (គឺអស់លោកអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា គឺមុមីន) ឃើញថាល្អប្រសើរនោះ អល់ឡោះហ្វ្លែនក៏ឃើញថាអ្វីនោះល្អប្រសើរដែរ ។" ¹³

¹³ សូមមើលសៀវភៅ *មុសតាដ្វីរ៉ាក់* (المستدرک), អ៊ីម៉ាហ្វាត្វាគីមតំណាលតលកពី *ស្ត្រីអ៊ីកូ អាល់-មុហ្វ្លែរ៉ាហ្វ្លែត* (تاريخ الخلفاء), តមកពី អ៊ីបនូ ហ្វាយ្សុរ និងតមក ពីសៀវភៅ *តារិក អាល់-យុឡាហ្វាអ៊ី* (السيوطي) ។

គេបានសំអាងលើហ្មឌីស្ទ្រនេះដែរ កាលដែលគេបានប្រទូសប្រឆាំងមិនឲ្យស្តេចខ្ញុំលិហូធ្វើការកែប្រែថ្មី ។ គេបានសំអាងលើហ្មឌីស្ទ្រនេះដែរកាលគេរិះគន់ទិកៀនព្រឹត្តិការណ៍សាត្វិហ្មឌីស្ទ្រនោះ (គឺការព្រមព្រៀងរវាងមតិច្រើននៅឯសាត្វិហ្មឌីស្ទ្រ) ។ ហេតុអ្វីពាក់ព័ន្ធតែនឹងការវាយខ្លួនឯងដោយប្រាក់កំប្លែងតែម្យ៉ាងនោះ? រីឯពិធីទាំងអស់ដែលទៅជាបែកមួយនៃការកាន់មរណៈទុក្ខនោះត្រូវមុស្លីមមួយប្រភេទចាត់ទុកថាជាល្អប្រពៃ ហេតុដូច្នោះ អាស្រ័យលើហ្មឌីស្ទ្រដែលអ៊ីម៉ាហ្មឌីមបានអធិប្បាយជូននោះ ពិធីទាំងអស់នេះក៏ត្រូវអល់ឡោះហ្គ័របានចាត់ទុកថាជាពិធីដែលសុទ្ធតែល្អប្រសើរនិងគប្បីប្រតិបត្តិ (ស៊ូណាត្ត) ដែរ ។ ក្រុម (تنظيم) អាស្រ័យលុល-ស៊ិនណាស្ត្រូអាចថាអ្វីបានតាមចំណង់ចិត្ត តែសម្រាប់អល់ឡោះហ្គ័រ អ្វីៗទាំងអស់នេះជាទង្វើដែលប្រកបដោយមគ្គុទ្ទលល្អប្រពៃ ។

អស់លោកមិនអាចនិយាយបានជាដាច់ខាតថា៖ "ប្រសិនបើនិកាយណាមួយស្រឡាញ់ហ្មឌីស្ទ្រនេះ គេមិនអាចយកហ្មឌីស្ទ្រនេះមកប្រើបានទេ ដរាបណានិកាយទាំងអស់មូលមតិគ្នាជាឯកច្ឆ័នទេនោះ ។" ពីព្រោះ បើអស់លោកថាដូច្នោះ

عن زر بن حبیش عن عبد الله بن مسعود قال إن الله نظر في قلوب العباد فوجد قلب محمد صلى الله عليه وسلم خير قلوب العباد فأصطفاه لنفسه فانتعته برسالته ثم نظر في قلوب العباد بعد قلب محمد فوجد قلوب أصحابه خير قلوب العباد فجعلهم وزراء نبيهم يقاتلون على دينه "فَمَا رَأَى الْمُسْلِمُونَ حَسَنًا فَهُوَ عِنْدَ اللَّهِ حَسَنٌ وَمَا رَأَوْا سَيِّئًا فَهُوَ عِنْدَ اللَّهِ سَيِّئٌ".

مسند أحمد مسند المكثرين من الصحابة 3589
المحدث أحمد شاكر إسناده صحيح وهو موقوف على ابن مسعود في مسند أحمد 5/211

ប្រែថា៖ "លោក អ៊ីបនូ ហ្វ្រៃប៊ែស្ត មានប្រសាសន៍ថា៖ "លោក អាប់ឌុលឡោះហ្គ័រ អ៊ីបនូ ម៉ាស់អ៊ីដូ មានប្រសាសន៍ថា៖ "ពិតណាស់ អល់ឡោះហ្គ័របានមើលទៅក្នុងចិត្តបាវទាំងអស់ ព្រះអង្គឃើញថាចិត្តមូហាំម៉ាដូប្រសើរដាច់អស់បាវទាំងឡាយ ។ ដូច្នោះអល់ឡោះហ្គ័របានជ្រើសរើសព្រះអង្គ ហើយចាត់បញ្ជូនព្រះអង្គមកជាមួយព្រះរាជសារព្រះអង្គ ។ បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្គ័របានមើលទៅក្នុងចិត្តបណ្តាបាវទាំងឡាយបន្ទាប់មូហាំម៉ាដូ ។ អល់ឡោះហ្គ័រឃើញថាចិត្តថ្លើមរបស់បាវទាំងនេះប្រសើរដាច់អស់បាវទាំងឡាយដទៃទៀត ។ ដូច្នោះ អល់ឡោះហ្គ័របានលើកពួកគេជាមន្ត្រីរបស់ព្រះសាស្ត្រាព្រះអង្គ ប្រយុទ្ធដើម្បីព្រះសាសនាព្រះអង្គ ។ អ្វីដែលមុស្លីមឃើញថាល្អប្រសើរនោះ អល់ឡោះហ្គ័រក៏ឃើញថាអ្វីនោះល្អប្រសើរដែរ អ្វីដែលពួកគេឃើញថាអាក្រក់នោះ អល់ឡោះហ្គ័រក៏ឃើញថាអាក្រក់ដែរ ។"

ដកស្រង់ពី មុសណាដូ អាស្រ័យម៉ាដូ ។

ហ្មឌីស្ទ្ររាយការណ៍ដោយលោក អាស្រ័យម៉ាដូ ស្ទ្រាភៀរ តាមបណ្តាញព័ត៌មានពិត ប្រាកដមិនក្លែងក្លាយ គាំទ្រដោយលោក អ៊ីបនូ ម៉ាស់អ៊ីដូ នៅក្នុងតម្រា មុសណាដូ អាស្រ័យម៉ាដូ 5/211 ។

ប្រភពព័ត៌មានបានមកពី <https://abuaminaelias.com/dailyhadithonline/> 2012/12/11/urf-sahabah-custom-good-to-allah/

ព្រឹត្តិការណ៍សាត្វិហ្គាស្ត (គឺការព្រមព្រៀងរវាងមតិច្រើននៅឯសាត្វិហ្គាស្ត) និងខ្ញុំលីហ្គាស្តទាំងអស់ ដែលត្រូវចាត់ទុកថាត្រឹមត្រូវតាមរយៈហ្វាត្វាខ្លះនេះនឹងត្រូវមោឃៈទាំងអស់ ។

អាល់-ហ្គាឌ្លិលឡាស្ត សំណួរគ្រប់ចំណុចត្រូវបានឆ្លើយបំភ្លឺហើយ ចំណែកឯពិធីកាន់មរណៈទុក្ខ ទាំងអស់ត្រូវបានចម្លើយបញ្ជាក់ថាជាបែកមួយនៃសូណាស្ត (គឺជាទំនៀម) ។ រីឯពិធីពិសេសមួយ នេះក៏ត្រូវបានបកស្រាយបំភ្លឺថាជាបែកមួយនៃសូណាស្ត (គឺជាទំនៀម) ដែរ ។ (ដកស្រង់ពីសៀវភៅ របស់សែយីដ្ឋ សាអ៊ីដ្ឋ អាក្កុតារ រីដ្ឋរី Understanding Karbala, Sayyid Sa'eed Akhtar Rizvi)

មានបុគ្គលមួយចំនួនលើកយកខ្សែវីឌីអូមកពីបណ្តាញអ៊ិនធឺណេត ដែលបង្ហាញនូវបុគ្គលមួយចំនួន ដែលចាក់ខ្លួនឯងដោយអាវុធមុខស្រួចក្នុងថ្ងៃកាន់ព្រះមរណៈទុក្ខ អ៊ីម៉ាអាល់-ហ្គាស្តស្តី មក បរិយាយថានេះគឺជនជាតិប្រទេសអ៊ីរ៉ង់ ថាពួកគេនោះតែងតែធ្វើបែបនេះរៀងរាល់ឆ្នាំ ថាទង្វើបែប នេះមិនត្រឹមត្រូវនឹងច្បាប់អ៊ីស្លាមទេ ហើយហ៊ានចោទជនទាំងនោះថាជនជ្រុលនិយមដែលចេញពី សាសនាអ៊ីស្លាមដោយចង់និយាយថាប្រទេសអ៊ីរ៉ង់ទាំងមូលធ្វើបែបនេះតែម្តង ។

បុគ្គលទាំងនោះនិយាយពិតត្រង់ចំណុចដែលថាធ្វើបែបនេះនោះជាទង្វើ ជ្រុលនិយមនោះ ។ ក៏ប៉ុន្តែ អស់បុគ្គលទាំងនោះមិនដឹងទេ (ឬក៏មិនចង់ដឹងតែម្តង) ថាក្រសួងធម្មការជាន់ខ្ពស់នៃប្រទេសអ៊ីរ៉ង់ បានប្រកាសយ៉ាងច្បាស់លាស់នៅលើវេបសៃត៍ <https://www.leader.ir/en/content/16820/Using-bladed-chains-in-mourning-ceremony> ថា៖ "បើប្រើខ្សែច្រវាក់កំពាត់ក្នុងគោលបំណងបន្តុះបង្ហាប់បក្ស យើង (ម៉ាស្តហ្គាប មន្ទេប) ឬក៏ធ្វើខ្លួនប្រាណរងការឈឺចាប់នៅចំពោះមុខមហាជននោះ មិន អនុញ្ញាតឲ្យធ្វើបែបនេះឡើយ ។"

ប្រទេសអ៊ីរ៉ង់ក៏ដូចប្រទេសនានាដែរ វាតែងតែមានបុគ្គលធ្លេងនិយម អន់ប្រាជ្ញា ត្រចៀកស្រាល មិន សូវចេះថ្លឹងថ្លែងនិងវែកញែករកការខុសត្រូវប៉ុន្មានទេ ។ ចាំតែមេខ្លួនឯងបញ្ជាឲ្យធ្វើអ្វីក៏ធ្វើដែរ ទោះបី មេខ្លួនឯងនោះនៅលើមាតិកាខុសក៏ដោយ ។ សាសនាអ៊ីស្លាមឲ្យតម្លៃទៅលើការប្រើប្រាជ្ញាស្វែងរក ការពិត ។ ម៉ាស្តហ្គាបស្តីអ្នកប្រតិបត្តិតាមព្រះសាស្តា صلوات الله عليه និងបណ្តាអ្នកស្នងព្រះសាស្តា عليه السلام ដែល ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه បានប្រកាសតែងតាំងនៅឯ ក្តីខ្សៀវ យ្កុម (សូមមើល មុសណាដ្ឋ អាស្តម៉ាដ្ឋ ខាង ក្រោមនេះ) ។

មុសណាដ្ឋ អាស្តម៉ាដ្ឋ មីន អាថី ត្នីលីប عليه السلام وَمِنْ مُسْنَدِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ
[...] គេបានតំណាលថា សាអ៊ីដ្ឋ មីន វ៉ាហ្គាប និង ស្តែដ្ឋ حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ، حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حَكِيمٍ الْأَوْدِيُّ، أَنْبَأَنَا
មីន យូស្តែអ៊ី មានប្រសាសន៍ថា៖ "អាស្តម៉ាដ្ឋ បាន شَرِيكَ، عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ، عَنْ سَعِيدِ بْنِ وَهْبٍ، وَعَنْ
ប្រកាសចំពោះពួកអ្នកស្រុកអារ-វ៉ាហ្គាបាស្តថា៖ "អ្នក زَيْدِ بْنِ يُتَيْعٍ، قَالَ لَا نَشَدَ عَلِيَّ النَّاسَ فِي الرَّحْبَةِ مَنْ سَمِعَ
ណាដែលបានឮវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ عليه السلام មានប្រសាសន៍ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ يَوْمَ غَدِيرِ حُمٍّ
នៅឯ ក្តីខ្សៀវ យ្កុម ចូរអ្នកនោះងើបឡើង ។ នៅជុំវិញ إِلَّا قَامَ قَالَ فَقَامَ مِنْ قَبْلِ سَعِيدِ سِنَّةٍ وَمِنْ قَبْلِ زَيْدِ سِنَّةٍ
ខ្លួនសាអ៊ីដ្ឋ មានបុរសប្រាំមួយនាក់ក្រោកឡើង ។ فَشَهِدُوا أَنَّهُمْ سَمِعُوا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ
នៅជុំវិញខ្លួនស្តែដ្ឋ មានបុរសប្រាំមួយនាក់ក្រោក يَقُولُ لِعَلِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ يَوْمَ غَدِيرِ حُمٍّ أَلَيْسَ اللَّهُ أَوْلَى

ឡើង ។ ពួកបុរសទាំងអស់គ្នានេះបានសប្តាថាខ្លួនបាន
 ព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم មានប្រសាសន៍ចំពោះអ្នកលី عليه السلام នៅឯ
 ក៏ដៀវ យូម ថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎ وعدا មែនទេជាជំនិតរបស់
 បណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ?" មនុស្សទាំងឡាយបាន
 ថា៖ "មែន !" ព្រះអង្គ عليه السلام បានថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎ وعدا អើយ
 បើទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ عليه السلام ជាម៉ៅឡា (មិត្តនិងអ្នកគាំទ្រ)
 របស់អ្នកណាមួយ អ្នកលី عليه السلام ក៏ជាម៉ៅឡារបស់អ្នកនោះ
 ដែរ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ وعدا អើយ សូមព្រះអង្គ وعدا យកជាមិត្ត
 អ្នកណាដែលយកគេ عليه السلام ជាមិត្ត ។ សូមព្រះអង្គ وعدا ចាត់
 ទុកជាសត្រូវ អ្នកណាដែលចាត់ទុកគេ عليه السلام ជាសត្រូវ ។"
 អាចិ អ៊ីសហ្គាត់ បានថ្លែងហ្វាខ្លីស្រដៀងនេះដែរតមកពី
 អ្នក ស៊ី មូរ ពោលគឺ បានមកពី សាអ៊ីដូ និង ស្តែដូ
 ហើយលោកបានបន្ថែមថា៖ "សូមព្រះអង្គ وعدا គាំទ្រ អ្នក
 ណាដែលគាំទ្រគេ عليه السلام សូមព្រះអង្គ وعدا បោះបង់ចោល
 អ្នកណាដែលបោះបង់ចោលគេ عليه السلام ។"
 អាចិ ទូហ្វែល បានធ្វើសេចក្តីរាយ ការណ៍ស្រដៀងនេះ
 ដែរតមកពី ស្តែដូ ប៊ិន អារកូ ដែលបានតំណាលមក
 ពីព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ។

بِالْمُؤْمِنِينَ قَالُوا بَلَى قَالَ اللَّهُ مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَعَلَيْ
 مَوْلَاهُ اللَّهُ وَالْ مَنْ وَالَاهُ وَعَادِ مَنْ عَادَاهُ .
 حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حَكِيمٍ أَنَّ أَبَا شَرِيكَ
 عَنْ أَبِي إِسْحَاقَ عَنْ عَمْرِو بْنِ مَرْثَدٍ حَدِيثَ أَبِي
 إِسْحَاقَ يَعْنِي عَنْ سَعِيدِ بْنِ زَيْدٍ وَزَادَ فِيهِ وَأَنْصُرُ مَنْ نَصَرَهُ
 وَاحْذُلُ مَنْ حَذَلَهُ .
 حَدَّثَنَا عَبْدُ اللَّهِ حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ أَبِي شَرِيكَ عَنْ الْأَعْمَشِ
 عَنْ حَبِيبِ بْنِ أَبِي ثَابِتٍ عَنْ أَبِي الطُّغَيْلِ عَنْ زَيْدِ بْنِ
 أَرْقَمَ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِثْلَهُ .

ដកស្រង់ពី មុសណាដូ អាស្ថាម៉ាដូ ក្បាលទី ៥ ហ្វាខ្លីស្រ
 ៣៧៧ ។

ព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم មានព្រះវចនៈថាអ្នកតាមព្រះអង្គ عليه السلام គឺបណ្តាអ្នកដែលនៅ ក្នុងអ៊ីមម៉ាតូព្រះអង្គ عليه السلام ។
 អ៊ីមម៉ាតូរបស់ព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم គឺក្លោម (قوم) របស់ព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ។ បណ្តាអ្នកដែលតាមព្រះអង្គ عليه السلام
 ត្រូវតែប្រតិបត្តិតាមបណ្តាំព្រះអង្គ عليه السلام មិនយកអ្នកផ្សេងពីអ្នកស្នងព្រះអង្គ عليه السلام ជាមេដឹកនាំអ៊ីមម៉ាតូ
 ឬក្លោមទេពេលអត់ពីព្រះអង្គ عليه السلام ទៅនោះ ។ ឯអាស្ថាម៉ាដូ-ស៊ុនណាស្តុនៅក្នុងក្លោមណា ? បើនៅក្នុង
 ក្លោមព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ម្តេចក៏បែកជាច្រើនក្លោម ម្តេចក៏ខ្លួនធ្វើតាមបណ្តាំព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم ម្តេចក៏ថា
 ខ្លួនត្រឹមត្រូវនិងស្អាតស្អំ ហាមគេកាន់ព្រះមរណៈទុក្ខព្រះឧត្តរាធិការ عليه السلام ហ៊ានថារៀងរាល់ឆ្នាំ
 អល់ឡោះហ្ន៎ وعدا ដាក់ទណ្ឌកម្មលើស្តីអ្នកស្តុដែលកាន់ ព្រះមរណៈទុក្ខឧត្តមបុគ្គលជំនិត عليه السلام របស់
 អល់ឡោះហ្ន៎ وعدا បន្ទាប់ព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم ដែលជាម្ចាស់ភពផែនដៃនៃចក្រវាល ដែលជាម្ចាស់សត្វលោក
 ទាំងអស់ដែលត្រូវអល់ឡោះហ្ន៎ وعدا បង្កើតមកនោះ ព្រោះអល់ឡោះហ្ន៎ وعدا បានបង្កើតឧត្តមបុគ្គលទាំង
 នោះ عليه السلام មុនបង្កើតអ្វីៗទាំងអស់ ។

ព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم បានចូលទិវង្គតមិនទាន់បានមួយសតវត្សរ៍ផង ស្រាប់តែមានក្លោមថ្មីៗកើតឡើងជា
 បន្តបន្ទាប់គ្នាដោយអះអាងថាខ្លួននៅក្នុងអ៊ីមម៉ាតូព្រះសាស្តា صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم មិនហើបឲ្យដឹងទេថាព្រះសាស្តា

បានជ្រើសរើសខ្លួនជាអ្នកស្នងប្រពៃណីព្រះសាស្ត្រា ហើយបំភ្លេចចោលនូវបណ្តាំព្រះសាស្ត្រា ដែលព្រះ អង្គ បានផ្តាំឲ្យតាមព្រះគម្ពីរគួរអាននិងព្រះរាជកុលដ្ឋាន (គឺគ្រួសារព្រះអង្គ) ដែលមានចែង នៅក្នុងហ្វូឌីស្ត្រខាងក្រោមនេះ ។ មានក្បួនជាផ្លូវការនោះដល់ទៅបួននេះមិនរាប់ ៦៩ ក្បួនទៀត ទេ ។ ក្បួនទាំងបួននេះមានរបៀបរបបប្រតិបត្តិសាសនាខុសៗគ្នា ។ មុនអស់ព្រះជន្មាយុ ព្រះ សាស្ត្រា បានផ្តាំហើយផ្តាំទៀតនៅក្នុងប្រជុំ ហ្វូឌីស្ត្រ *យ៉ាមីអ៊ី អាត់-កៀរមីស្តី* (جامع الترمذي) ខាងក្រោមនេះថា៖

វគ្គស្តីអំពីបុណ្យបារមី

[...] ស្តែង្គី ប៊ិន អារក្សំ បានរាយការណ៍ថាព្រះ សាសនៈទូត អស់ឡោះហ្គ័រ មានប្រសាសន៍ ថា៖ "ខ្ញុំ ទុកឲ្យអស់លោកនូវអ្វី ដែលនឹងមិនធ្វើឲ្យអស់ លោករង្វេងទេពេលអត់ពីខ្ញុំ បើអស់លោកចាប់ យកអ្វីនោះយ៉ាងខ្ជាប់ខ្ជួន ។ វត្ថុមួយ ក្នុងចំណោមអ្វី ទាំងពីរនោះធំជាងមួយទៀត ។ ទាំងពីរនោះគឺ៖ ព្រះ គម្ពីរអស់ឡោះហ្គ័រ ដែលជាខ្សែចងពីមេឃទៅផែនដី និងគ្រួសារខ្ញុំ - ព្រះរាជកុលដ្ឋាន - ពួកគេ (គឺ គួរអាននិងព្រះរាជកុលដ្ឋាន) មិនបែកពីគ្នាទេលុះ ពួកគេបានទៅជួបគ្នានៅឯ អាល់-ហ្គ័រ (គឺស្រះ ទឹក) ។ ដូច្នោះ ចូរអស់លោកប្រយ័តក្នុងការប្រព្រឹត្ត ចំពោះពួកគេ ។"

كتاب المناقب عن رسول الله صلى الله عليه وسلم
 حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْمُنْذِرِ، - كُوفِيٌّ - حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ
 فَضِيلٍ، قَالَ حَدَّثَنَا الْأَعْمَشُ، عَنْ عَطِيَّةَ، عَنْ أَبِي
 سَعِيدٍ، وَالْأَعْمَشُ، عَنْ حَبِيبِ بْنِ أَبِي ثَابِتٍ، عَنْ زَيْدِ
 بْنِ أَرْقَمٍ، رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى
 اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ " إِنِّي تَارِكٌ فِيكُمْ مَا إِن مَسَّكُمْ بِهِ لَنْ
 تَضِلُّوا بَعْدِي أَحَدُهُمَا أَكْبَرُ مِنَ الْآخَرِ كِتَابُ اللَّهِ
 حَبْلٌ مَمْدُودٌ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ وَعِزَّتِي أَهْلُ بَيْتِي
 وَلَنْ يَتَفَرَّقَا حَتَّى يَرِدَا عَلَى الْحَوْضِ فَاَنْظُرُوا كَيْفَ
 تَخْلُقُونِي فِيهِمَا " . قَالَ هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ .

យ៉ាមីអ៊ី អាត់-កៀរមីស្តី ក្បាលទី ១ វគ្គ ៤៦ ហ្វូឌីស្ត្រ ៣៧៨៨ ។

ខាងក្រោមនេះតារាងផ្លូវការក្បួនទាំងបួនដែលបានកើតឡើងមុនគេ ក្រោយពីព្រះសាស្ត្រា បាន ចូលទិវង្គត ។ សូមដឹងថាថ្ងៃប្រសូតនិងថ្ងៃចូលទិវង្គតរបស់ព្រះសាស្ត្រា គឺ 570-632 តាម ប្រក្រតិទិនគ្រិស្ត ។

ឈ្មោះអ៊ីម៉ា	ម៉ាស៊ូបហ្គាប់ ឬ ក្បួន	ថ្ងៃកើត-ថ្ងៃ ស្លាប់ (គ្រិស្តសករាជ)	ថ្ងៃកើត-ថ្ងៃ ស្លាប់ (ហ្គ្រីចូរ៉េ:ត្តិ សករាជ)	តំបន់ដែលមាន ក្បួនទាំងនេះ
អាប៊ូ ហ្គានីហ្គាស៊ូ	ហ្គាណាហ្គី	699-767 គ.ស.	80-150 ហ.ស.	ជិតទៅខាង កើត, អាស៊ី ប៉ែកកណ្តាល, ទ្វីបឥណ្ឌា ប៉ែកខាងក្រោម

ម៉ាលិក អ៊ីបនូ អាណាស់	ម៉ាលីគី	711-795 គ.ស.	93-179 ហ.ស.	អាហ្វ្រិកខាងជើង, តំបន់ សាហែល
អាស្ត្រូ-ស្តាហ្វ្រីអ៊ី	ស្តាហ្វ្រីអ៊ី	767-820 គ.ស.	150-204 ហ.ស.	អាហ្វ្រិកខាងកើត, យេមេន, អាស៊ីអគ្នេយ៍
អាស្ត្រូម៉ាដូ អ៊ីបនូ ហ្គាន់បាល់	ហ្គាន់បាល់	780-855 គ.ស.	164-241 ហ.ស.	អាវ៉ាប៊ីសាអ៊ីដ៊ី, ប្រទេស អាវ៉ាប៊ី តំបន់ឈូងសមុទ្រ
មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អ្នកបំប្លែង- វ៉ាហ្គាប៊ី	វ៉ាស្ត្រូហ្គាប៊ីយ៉ាស្ត្រូ ឬ វ៉ាស្ត្រូហ្គាប៊ី	1703-1792 គ.ស.		អាវ៉ាប៊ីសាអ៊ីដ៊ី
មូហាំម៉ាដូ អ៊ីលយ៉ាស់ កាន់ដាស្ត្រូឡាវី	តាប់លិកូ យ៉ាម៉ាអ្នកស្ត្រូ	1884-1944 គ.ស.		អាស៊ី, ឥណ្ឌា
ម៉េរស្តា គូឡាវី អាស្ត្រូម៉ាដូ	អាស្ត្រូម៉ាដូយ៉ាស្ត្រូ	1835-1908 គ.ស.		ឥណ្ឌា

ក្រោមទាំងនេះ សុទ្ធតែកើតក្រោយព្រះសាស្ត្រា صلوات الله عليه وسلم ចូលព្រះទិវង្គតហើយ ។ ក្រោមនីមួយៗទាញព្រះសាស្ត្រា صلوات الله عليه وسلم ទៅដាក់ក្នុងក្រោមខ្លួន ថាខ្លួនអាស្ត្រូម៉ាដូ-ស៊ីនណាស្ត្រូ ពោលគឺ ថាខ្លួនប្រតិបត្តិតាមទំនៀមនិងបណ្តាំរបស់ព្រះសាស្ត្រា صلوات الله عليه وسلم អស់ឡោះហ្ន៎ رحمته ឯក្រោមដែលប្រតិបត្តិតាមព្រះឧត្តរាធិការរបស់ព្រះសាស្ត្រា صلوات الله عليه وسلم គឺអ៊ីម៉ាអ្នកស្ត្រូ صلوات الله عليه وسلم រហូតមកដល់អ៊ីម៉ាហ្វ្រីសែន صلوات الله عليه وسلم ចៅបង្កើតរបស់ព្រះសាស្ត្រា صلوات الله عليه وسلم ដែលបានលះបង់ព្រះជន្ម ដើម្បីការពារសាសនារបស់អស់ឡោះហ្ន៎ رحمته ឲ្យមានចីរភាពគង់វង្សនោះ បែរទៅជាក្រោមដែលប្រតិបត្តិខុសវិញ ។ បុគ្គលអន់ប្រាជ្ញខ្លះហ៊ានថាក្រោមនេះជាក្រោមការហ្វៀវតែម្តងអាចសម្លាប់ចោលបាន (និយាយឲ្យចំគឺក្រោមដែលទើបនឹងកើតឡើងក្នុងសតវត្សរ៍ទី ១៨-១៩ ថ្មីៗនេះ) ។ បុគ្គលត្រូវបណ្តាសាអស់ឡោះហ្ន៎ رحمته ទាំងនេះ ដើរតាមគន្លងបុគ្គលត្រូវបណ្តាសាអស់ឡោះហ្ន៎ رحمته មុនៗគឺយ៉ាស្ត្រូដូនិងមូហ្វ្រីយ៉ាស្ត្រូនិងបន្តរបស់ពួកវាដែលថាពួកវាជាមុស្លីម តែការពិតពួកវាបំផ្លិចបំផ្លាញអ៊ីស្លាម សម្លាប់កូនចៅរបស់ព្រះសាស្ត្រា صلوات الله عليه وسلم ព្រោះតែមានចិត្តប្រស្សាឃ្នានីស ។ គេអាចកាន់មរណៈទុក្ខឌីពុកម្តាយបាន តែមិនអាចកាន់មរណៈទុក្ខសន្តបុគ្គលថ្លៃថ្នាលើសអស់សត្វលោកទាំងពួងបានទេ ។ អស់ឡោះហ្ន៎ رحمته បានដាក់ព្រះបញ្ជាឲ្យអាណិតស្រឡាញ់សន្តបុគ្គលទាំងនេះឯងនៅក្នុងព្រះគម្ពីរគួរអានសូរ្យវិទ្យា ៤២ អាយ៉ាស្ត្រូ ២៣ គឺ៖

قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَىٰ ﴿٣٧﴾

...ចូរអ្នកថា៖ "ខ្ញុំមិនសូមឈ្នួលពីអស់លោកសម្រាប់អ្វីទាំងនេះទេ (គឺការ ផ្សាយការអប់រំ) សូមឲ្យតែអាណិតស្រឡាញ់បណ្តាសាច់សាលោហិត ជំនិតរបស់ខ្ញុំ ។" (សូរ្យវិទ្យា អាយ៉ាស្ត្រូ ២៣)

ចាប់តាំងពីព្រះសាស្ត្រា^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم} នៅមានព្រះជន្មាយុមកហើយម៉្លោះ បុគ្គលចង្រៃឧបទ្រពចំពូកនេះតែងតែ វាយប្រហារព្រះសាសនាអស់ឡោះហ្ន៎^{عجل} ចំកណ្តាលបេះដូងតែម្តង ។ ហ្ន៎ខ្ញុំស្រឡាញ់ខាងក្រោមនេះសឲ្យ ឃើញថាសារកដែលនៅក្បែរព្រះសាស្ត្រា^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم} តែម្តងមិនគោរពព្រះអង្គ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} ទេ ។

ស្ត្រីហ្ន៎ហ្ន៎ អាល់-ប៊ូខ្លីរី - វគ្គ ១៧ ៖ សម្តីរបស់អ្នកជម្ងឺ៖
"ចេញឆ្ងាយពីខ្ញុំ!"

(17) باب قَوْلِ الْمَرِيضِ قَوْمُوا عَنِّي

[...] អ៊ីបនូ អ្នាប់បាស់ មានប្រសាសន៍ថា៖ "ពេលព្រះ សាស្ត្រា^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم} សម្រាកលើគ្រែជិតសោយទិវង្គត ដោយ មានមនុស្សមួយចំនួននៅជាមួយព្រះអង្គ^{صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم} - អ៊ីម៉ារ អ៊ីបនូ អាល់-ខត្ត់តូប នៅក្នុងជំនុំជនទាំងនោះដែរ - ព្រះ អង្គ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} មានប្រសាសន៍ថា៖ "ចូលមក ខ្ញុំនឹងសរសេរឲ្យ អស់លោកនូវពាក្យពេជន៍មួយ អំណឹះតទៅអស់លោក នឹងមិនរង្វេងទេ ។" អ៊ីម៉ារបានថា៖ "ព្រះសាស្ត្រា^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} ឈឺ ធ្ងន់ណាស់ ។ អស់លោកមានគូរអានស្រាប់ហើយ ព្រះ គម្ពីរអស់ឡោះហ្ន៎^{عجل} គ្រប់គ្រាន់ហើយសម្រាប់យើង ។" ពួកដែលនៅក្នុងផ្ទះទាស់ទែងគ្នា ។ អ្នកខ្លះថា៖ "ចូរទៅ ជិតព្រះអង្គ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} ទៅ ដើម្បីព្រះអង្គ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} នឹងសរសេរពាក្យ ពេជន៍មួយឲ្យអស់លោក តរៀងទៅអស់លោកនឹងមិន រង្វេងទេ" ចំណែកអ្នកទៀតបានថាដូចអ៊ីម៉ារថាដែរ ។ ពេលពួកគេបង្កឲ្យមានសម្លេងឡូឡាខ្លាំង នៅពីមុខព្រះ សាស្ត្រា^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} ព្រះសាសនៈទូត^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} អស់ឡោះហ្ន៎^{عجل} មាន ប្រសាសន៍ថា៖ "ចេញឆ្ងាយទៅ!"

حَدَّثَنَا إِبْرَاهِيمُ بْنُ مُوسَى، حَدَّثَنَا هِشَامٌ، عَنْ مَعْمَرٍ، وَحَدَّثَنِي عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُحَمَّدٍ، حَدَّثَنَا عَبْدُ الرَّزَّاقِ، أَخْبَرَنَا مَعْمَرٌ، عَنِ الرَّهْرِيِّ، عَنْ عُبَيْدِ اللَّهِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا - قَالَ لَمَّا خَضِرَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَفِي الْبَيْتِ رَجَالٌ فِيهِمْ عُمَرُ بْنُ الْخَطَّابِ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ " هَلُمَّ أَكْتُبْ لَكُمْ كِتَابًا لَا تَضِلُّوا بَعْدَهُ ". فَقَالَ عُمَرُ إِنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَدْ غَلَبَ عَلَيْهِ الْوَجَعُ وَعِنْدَكُمْ الْقُرْآنُ، حَسْبُنَا كِتَابُ اللَّهِ فَاخْتَلَفَ أَهْلُ الْبَيْتِ فَاخْتَصَمُوا، مِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ قَرَّبُوا يَكْتُبْ لَكُمْ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كِتَابًا لَنْ تَضِلُّوا بَعْدَهُ، وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ مَا قَالَ عُمَرُ فَلَمَّا أَكْثَرُوا اللَّعْوَ وَالِاخْتِلَافَ عِنْدَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ " قَوْمُوا ". قَالَ عُبَيْدُ اللَّهِ فَكَانَ ابْنُ عَبَّاسٍ يَقُولُ إِنَّ الرِّزْيَةَ كُلَّ الرِّزْيَةِ مَا حَالَ بَيْنَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَبَيْنَ أَنْ يَكْتُبَ لَهُمْ ذَلِكَ الْكِتَابِ مِنَ الْخِلَافِهِمْ وَلَعَطِهِمْ.

អ៊ីបខ្ពុលឡោះហ្ន៎មានប្រសាសន៍ថា អ៊ីបនូ អ្នាប់បាស់ បានថា៖ "គួរឲ្យស្តាយណាស់ដែលគេហាមឃាត់ព្រះ សាសនៈទូត^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} អស់ឡោះហ្ន៎^{عجل} មិនឲ្យព្រះអង្គ^{صلی اللہ علیہ وآលہ وسلم} សរសេរពាក្យពេជន៍នោះទុកឲ្យពួកគេ ព្រោះតែពួកគេ ឈ្មោះគ្នានិងឡូឡា ។"

ស្ត្រីហ្ន៎ហ្ន៎ អាល់-ប៊ូខ្លីរី ភាសាអង់គ្លេស ជុំទី ៧ ខណ្ឌ ៧០ ហ្ន៎ខ្ញុំស្រឡាញ់ ៥៧៣ ។

ស្ត្រីហ្ន៎ហ្ន៎ អាល់-ប៊ូខ្លីរី ភាសាអារ៉ាប់ ខណ្ឌ ៧៥ ហ្ន៎ខ្ញុំស្រឡាញ់ ៣០

ហ្វាត្វាខ្លីខាងក្រោមនេះ ថ្លែងបញ្ជាក់អំពីបណ្តាអ្នកស្នងព្រះសាស្ត្រា صلوات الله عليه وسلم ពោលគឺ ព្រះរាជកុលដ្ឋាន عليهم السلام របស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وسلم ។ បន្ទាប់ពីអ៊ីម៉ាអុលី صلوات الله عليه والسلام កូនព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام គឺអ៊ីម៉ាអាល់-ហ្វាសាន់ صلوات الله عليه والسلام និងអ៊ីម៉ាអាល់-ហ្វាសែនី صلوات الله عليه والسلام ជាអ្នកស្នង ជាអ្នកតំណាងព្រះសាសនាអល់ឡោះហ្វ៊ី عجل ជាអ្នកដឹកនាំអ៊ីម៉ាត្វ់ ។

ស្ត្រីហ្វ៊ីហ្វ អាល់-ហ្វ៊ីខ្វីរី - គុណសម្បត្តិនិងបុណ្យបារមីរបស់

كتاب المناقب

ព្រះសាស្ត្រា صلوات الله عليه وسلم និងបណ្តាសាវកព្រះអង្គ صلوات الله عليه وسلم ។

(25) باب علامات النبوة في الإسلام

វគ្គស្តីអំពីសញ្ញាសាស្ត្រាភាពនៅក្នុងអ៊ីស្លាម

[...] អាឡិ បាក់រ៉ោះត្ថុមានប្រសាសន៍ថា ថ្ងៃមួយព្រះសាស្ត្រា صلوات الله عليه وسلم បានចេញពីផ្ទះដោយនាំអាល់-ហ្វាសាន់ صلوات الله عليه والسلام ទៅឡើងវេទិកាជាមួយព្រះអង្គ صلوات الله عليه وسلم ហើយមានប្រសាសន៍ថា៖ "កូនខ្ញុំ صلوات الله عليه وسلم ម្នាក់នេះជាស៊ីដ្យូ (ពោលគឺអ្នកដឹកនាំ) ។ ខ្ញុំ صلوات الله عليه وسلم សង្ឃឹមថាអល់ឡោះហ្វ៊ី عجل នឹងជួយគាំទ្រគេ صلوات الله عليه والسلام សម្រែះសម្រួលផ្សះផ្សាមុស្លីមទាំងពីរក្រុម ។"

حَدَّثَنِي عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُحَمَّدٍ، حَدَّثَنَا يَحْيَى بْنُ آدَمَ، حَدَّثَنَا حُسَيْنُ الْجَعْفِيُّ، عَنْ أَبِي مُوسَى، عَنِ الْحَسَنِ، عَنْ أَبِي بَكْرَةَ . رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ . أَخْرَجَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ذَاتَ يَوْمٍ الْحَسَنَ فَصَعِدَ بِهِ عَلَى الْمِنْبَرِ، فَقَالَ " ابْنِي هَذَا سَيِّدٌ، وَلَعَلَّ اللَّهُ أَنْ يُصْلِحَ بِهِ بَيْنَ فِتْنَتَيْنِ مِنَ الْمُسْلِمِينَ . "

ស្ត្រីហ្វ៊ីហ្វ អាល់-ហ្វ៊ីខ្វីរី ភាសាអង់គ្លេស ជំទី ១ ខណ្ឌ ៥៦ ហ្វាត្វាខ្លីខ្លី ៨២៣

ស្ត្រីហ្វ៊ីហ្វ អាល់-ហ្វ៊ីខ្វីរី ភាសាអង់គ្លេស-អាវ៉ាប់ ខណ្ឌ ៦១ ហ្វាត្វាខ្លីខ្លី ១៣៣

ហាត្វាខ្លីខ្លីទៅនេះបង្ហាញនូវបុណ្យបារមីរបស់ព្រះរាជកុលដ្ឋាន عليهم السلام ព្រះសាស្ត្រា صلوات الله عليه وسلم ពោលគឺ បណ្តាព្រះឧត្តរាធិការ عليهم السلام របស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وسلم ។

យ៉ាមីអ៊ី អាត់-តៀរមីស្តី - ខណ្ឌស្តី អំពីបុណ្យបារមី

كتاب المناقب عن رسول الله صلى الله عليه وسلم

[...] អាឡិ សាអ៊ីដ្យូ មានប្រសាសន៍ថាព្រះសាសនៈទ្វត صلوات الله عليه وسلم អល់ឡោះហ្វ៊ី عجل មានប្រសាសន៍ថា៖ "អាល់-ហ្វាសាន់ និងអាល់-ហ្វាសែនី عليهم السلام ជាអគ្គនាយករបស់យុវជនឋានសួគ៌ ។"

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ غِيْلَانَ، حَدَّثَنَا أَبُو دَاوُدَ الْحَفَرِيُّ، عَنْ سُفْيَانَ، عَنْ يَزِيدَ بْنِ أَبِي زَيْدٍ، عَنِ ابْنِ أَبِي نُعْمٍ، عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ، رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ " الْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ سَيِّدَا شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ . "

យ៉ាមីអ៊ី អាត់-តៀរមីស្តី ភាសា អង់គ្លេស ជំទី ១ ហ្វាត្វាខ្លីខ្លី ៣៧៦៨

យ៉ាមីអ៊ី អាត់-តៀរមីស្តី ភាសាអារ៉ាប់ ខណ្ឌ ៤៩ ហ្វាឌីស្ត
៤១៣៦

ដូច្នេះយើងឃើញថា អ្នកដឹកនាំព្រះសាសនាអស់ឡោះហ្នឹង ជាបុគ្គលបរិសុទ្ធជ្រះស្អាតពីកំហុស ។
បុគ្គលថ្លៃថ្លាទាំងនេះឯងដែលធ្វើឲ្យសត្វលោកជ្រះស្អាតពីមន្ទិល ធ្វើឲ្យបុគ្គលបានទៅដល់
សុគតិភព ។ សម្លាប់សត្វបុគ្គលទាំងនេះប្រៀបបានកាត់ផ្តាច់មាតាដែលនាំឆ្ពោះទៅកាន់ឋានសួគ៌
ពោលគឺ ធ្វើឲ្យបុគ្គលទៅកាន់ឋាននរកអរីថី ។

សរុបសេចក្តីគឺ បុគ្គលអាស្តុល-ស៊ីនណាស្តុភាគច្រើនចាត់ទុកថាខ្លួនក្រអូប តែការពិតក្រអូបតែក្រៅ
ទេ ។ គំរូច្បាស់ក្រឡែតគឺពួកនរកអរីថីដែលដើរដាក់គ្រាប់បែកសម្លាប់មនុស្សស្លូតត្រង់ ពាសវាល
ពាសកាលនៅក្នុងពិភពលោកបណ្តាលឲ្យខូចកេរ្តិ៍ឈ្មោះអ៊ីស្លាម ។ តើពួកនេះនៅក្នុងនិកាយណា ?
មានឈ្មោះស្តីអុស្តុនៅក្នុងចំណោមពួកនោះទេ ? ដែលពួបទសារព័ត៌មានចោទក្រុមស្តីអុស្តុជាអ្នក
ដើរដាក់គ្រាប់បែកទេ ? អស់បុគ្គលដែលកាន់អាកប្បុកិរិយាល្វិតល្វង់ភ្លឺភ្លឺបែបនេះមិនខុសពី
មូហុរីយ៉ាស្តុ-យ៉ាស្តុដូនិងហៀរអ៊ិនទេ ។ សូម្បីតែអ៊ីស្លាមស៊ីនីតខ្លួនឯងផ្ទាល់ក៏មិនទទួលស្គាល់អស់
បុគ្គលនិកាយអប្រិយទាំងនេះដែរ ។ យើងសូមលើកយកភ័ស្តុតាង គឺសន្និសីទអ៊ីស្លាមអន្តរជាតិ
នៅទីក្រុងត្រូស្ត្រូនាប្រទេសឆេឆេន (Islamic conference in Chechnya) ស្តីអំពីពួកអាស្តុល-
ស៊ីនណាស្តុបណ្តាញពួកអាស្តុល-ស៊ីនណាស្តុក្រៅធម៌នេះចេញពីក្រុមខ្លួន ដែលមានឯកសារជា
ភាសាអង់គ្លេសបង្ហាញជូនខាងក្រោមនេះ ៖

Why Sunnis are disassociating themselves from Salafists

An Islamic conference was organised in Chechnya recently by Muslim clerics from around
the world to take an uncompromising stand against Takfiri terrorism.

Ghulam Rasool Dehli September 09, 2016 19:48:35 IST

The world's premier pan-Arab daily newspaper, *Asharq Al-Awsat*, reported that an international Islamic conference was organised in Grozny, a city in Chechnya with more than 100 top Muslim clerics from all around the world. The agenda was to take an uncompromising stand against the growing Takfiri terrorism that is playing havoc across the world.

The globally renowned Sunni Islamic scholars and clergy unanimously took a stand that the Takfiri terrorists, who loudly claim to belong to 'Sunni' Islam, are not from among the *Ahlus Sunnah* (the Islamic terminology for the mainstream Sunni Muslims in the world).

Addressing the conference, leading Sufi Sunni scholar and the current Grand Imam of al-Azhar, Sheikh Ahmad al-Tayeb, defined what is meant by '*Ahlus Sunnah*' or Sunnism.

He stated: "Ahluls Sunna wal Jama'ah are the Ash'arites or Muturidis (adherents of Abu Mansur al-Maturidi's systematic theology which is also identical to Imam Abu Hasan al-Ash'ari's school of logical thought). In matters of belief, they are followers of any of the four schools of thought (Hanafi, Shaf'ai, Maliki or Hanbali) and are also the followers of pure Sufism in doctrines, manners and [spiritual] purification."

This statement goes in Arabic as follows:

أهل السنة والجماعة هم الأشاعرة والماتريدية في الاعتقاد وأهل المذاهب الأربعة في الفقه، وأهل التصوف الصافي علما وأخلاقا
وتزكية على طريقة سيد الطائفة الإمام الجنيد ومن سار على نهجه من أئمة الهدى

Having said that, Sheikh Ahmad al-Tayeb allegedly excluded the "Salafists" from the term of *Ahluls Sunna* (Sunnis) stating that Salafists –also known as Wahhabis – are not from among the Sunnis.

This was, probably the first time that the global Sunni Islamic scholars have disassociated themselves so clearly from the Salafists, who also claim to be the Ahluls Sunna or 'Sunnis'.

Though this report has not received the media attention it deserved, it should be caught up as one of the most underlying news emanating from the Muslim world.

Over 100 Islamic clerics from around the world, including India, have attended this anti-Takfirism Sunni conference in Chechnya. They concluded that Salafism/Wahhabism, the state religion of the Saudi Kingdom flourishing in almost all Muslim-populated courtiers because of the massive Saudi funding, is not the part of mainstream Sunni Islam.

Given the significance of this epoch-making conference, the participating religious leaders

called the conference a “significant turning point to correct the treacherous and lethal deviation from the true definition of Ahlus Sunna, as a result of the extremists’ attempts to hijack this glorious epithet, misusing it for themselves.”

Senior scientists during the international Islamic conference in Chechnya. Twitter/@shkaboobacker

Scores of Islamic leaders and clerics from various countries like Egypt, India, Russia, Syria, Turkey, Britain, Lebanon, Jordan and the South African countries, who attended this global Sunni conference, echoed in unison and spoke out against the Takfiri terror. They took a resolution to ‘awaken the world about the real terror outfits which are ‘using the name of religion for personal geopolitical agendas’.

Shaikh Muhammad Saad al-Azhari, a moderate Egyptian Islamic scholar and professor at the al-Azhar University, who is the religious affairs consultant for the Egyptian president, also participated in this conference. He is widely known in the Arab world for his scholarly refutation of the extremist jihadist theology of IS, as eloquently done in his Arabic book entitled, *Al Haqq al-Mubeen fi al-Radd ala Man Tala’aba bil Deen*. In this book, he has come up with original and fresh ideas attempting to rebut the theology of modern jihadism and political Islamism.

He masterly critiqued Sayyid Qutub, the chief political islamist ideologue and his commentary on the *Quran Fi Dilal al-Quran* (In the shade of the Quran). The theocratic interpretations on this commentary have twisted Islamic doctrines to fan the fire of Takfirist terrorism.

Therefore, Dr al-Azhari has refuted the radical Islamist underpinnings such as Hakimiyyah

(Allah's governance), jihadism (violent misuse of Jihad), Khilafat (Sharia regime), Al wala Wal bara (loyalty to Muslims and disavowal towards others), Dar-ul Harb and Dar-ul Islam (religious classification of non-Muslim countries) point by point.

Remarkably, a considerable number of Indian Sunni Islamic scholars were also seen in this anti-extremism Islamic conclave. For instance, South Indian Sufi Sunni leader, Sheikh Abu Bakr Ahmad, who runs the largest Islamic seminary in Kerala – Jamia Markaz Saqafa Sunniya, and Shaikh Anwar Ahmad al-Baghdadi who teaches at a leading North Indian madrasa Jamia Alimia in UP were there to articulate an Islamic narrative of peace and counter-terror.

The mainstream Indian Sunni scholars have recently begun to refute the literature that has been compiled and disseminated in the country with a view to indoctrinating the radical Wahhabi ideology among Indian Muslim masses, particularly in Kashmir.

In India, the Wahhabi version of Islam, underpinned by Ibn Taimiya's Minhaj al-Sunnah and Ibn Abdul Wahhab's Kitab al-Tawheed, still has to be confronted in a consistent and coherent way. It took roots in the country when the earliest Salfism-inspired Indian clerics like Syed Ahmad 'Shaheed' Rai Bareilwi and Maulana Ismail Dehlawi wrote books such as Taqweatul Imaan (strengthening the Islamic faith) and Sirat-e-Mustaqeem (the straight path). In these books, the term 'jihad' which actually elucidates an inner struggle to attain salvation was misconstrued, for the first time in India, as the strait path to the rebellion, separatism and wanton killing of the 'infidels'.

Since the leading Islamic scholars of al-Azhar University have excluded the Salafists from the true adherents of Sunni Islam, it has inevitably caused an uproar among the Saudi Salafist clergy. Agitated reactions continue within the Salafist clerical circle in Saudi Arabia in a bid to oppose the Sunni conference hosted by the Chechen capital, Grozny.

In its report on the issue, the Arabic-language daily *Ray al-Youm* has told that that the Sunni conference has created a storm of anger among pro-government clerics in Saudi Arabia. According to the report, several Saudi clerics accuse the Sunni-oriented conference of being an attempt by the Russian government to deepen the gap between Saudi Arabia and Egypt.

"It is not prudent to ignite crises and trigger misadventures of political nature, as well as intellectual affiliations and sloganeering, to demonize the Muslims and thereby widening divisions," the council said in a statement carried by the official Saudi Press Agency.

Notably, the Sunni leaders of the Chechnya conference have recommended the establishment of a national television channel, at the level of Russia, whose objective would

be to “communicate the true image of Islam.”

It is interesting to note that the same Islamist discourse is playing out in India too. It is this very Salafist concern that several Islamist leaders in India expressed when the World Sufi Forum was held in New Delhi. They painted it as the Indian government’s effort to frame Sufism as a force opposing Wahhabism/Salafism, though India has averred to combat the religious extremism per se. However, the World Sufi Forum’s participants seemed more enthusiastic about promoting Sufism as a way of supporting inclusive democracy and pluralism rather than Muslim sectarianism.

As an earlier article on *Firstpost* noted that Sufis have come all out of their conclaves and hospices to fight back the evils of ideological extremism stemming from the hardcore philosophies in the name of Islam. But the anti-Sufism elements and new movements of extremism in the Indian Muslim society are misleading the nation. They disparage every anti-extremism Sufi practitioner as “pseudo-Sufi”.

The author is a scholar of Comparative Religion, Classical Arabic and Islamic sciences, cultural analyst and researcher in Media and Communication Studies. Views are personal.

He tweets at @GRDehvi. Email: grdehlavi@gmail.com

Updated Date: September 09, 2016 21:23:36 IST

